

található Városlőd-Újmajor lengyeli településtől. A feltárás a domb ÉK-i részén, a lejtő aljában folyt. A jelenségek kis száma és a felület domb lábánál való elhelyezkedése arra utal, hogy a neolitikus település szélén kutattunk.

REGENYE JUDIT – S. PERÉMI ÁGOTA

376. Vásárosnamény, Kölcsey utca 29.

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) I

2006 szeptemberében a telek tulajdonosa egy bronz nyersanyagbuca töredékét hozta be a Beregi Múzeumba. 2007. május 14-én a helyszínen még egy salakdarabot és egy mészkőrögöt adott át.

A terület ismert lelőhely, melyen 2000-ben egy kerti tó építését megelőzendő Almássy Katalin és Istvánovits Eszter folytattak leletmentést.⁴² Az ásatás alkalmával kora rézkori (tiszapolgári kultúra) és középső bronzkori (füzesabonyi kultúra) sírokat tártak fel. A mostani lelet, a találó elmondása szerint, a korábbi szelvénytől mintegy 1 méterre, kb. 80 cm mélységben került elő, mikor a tóhoz egy hozzávetőlegesen 2 m² alapterületű gödröt ásott.

A művelés alatt álló kertben egyéb régészeti jelenléteket nem tapasztaltunk.

Ezen újabb tárgyak alapján feltételezhető, hogy nem csak temető, hanem egy olyan teleprészlet is található a területen, ahol egykor bronzöntést is végeztek. A másik lehetőség szerint esetleg egy bronzdepó pusztulhatott itt el.

A leletek a Beregi Múzeumba kerültek.

PINTYE GÁBOR

377. Vásárosnamény határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U, LT

2007. december 13-án helyszíni szemlét végeztünk a település É-i határában, egy tervezett ipari út nyomvonalán.

Füzes-tó: A terepmunka első szakaszában a régi koportosi temető ÉK-i sarkánál, a 41. sz. főúttól ÉNy-ra mintegy 350 méterre, a Füzes-tó határrész DNy-i részén találtuk az első, kis intenzitású őskori lelőhelyet. ÉK-DNy irányú, becsült kiterjedése: 70×150 m.

Tomcsányi-tag: A Régi-Szőlők határrésszel szomszédos területen, egy magas homokháton azonosítottuk a következő lelőhelyet. Az É-D irányú, AVK(?) és szórványos kelta leletanyagot szolgáltatató felszíni telepnyom kiterjedése nagyjából 120×180 m.

Munkatársak: Gál Balázs, Mester Andrea.

PINTYE GÁBOR

378. Velence, Lakópark

(Fejér megye) Ő, Kö

2007. október 8-án régészeti megfigyelést végeztem a helyszínen gázközmű kiépítéséhez kapcsolódóan. A la-

kópark M7 autópálya lehajtó mellett található részén a humuszréteg elérte az 50 cm vastagságot és régészeti objektum nélkül, szórványként 3 őskori, középkori kerámiát találtam.

KOVÁCS LORÁND OLIVÉR

379. Verseg, Zsolnai oldal

(MRT 13. k. 27/45 lh.)

(Pest megye) U, LT, Á

2007 májusában Szeverényi Tamás erdőmérnök bejelentése szerint mélyszántáskor neolit, kelta és Árpád-kori cserepek kerültek elő ebben a határrészben. A lelőhely egy erősen lejtős domboldal D-i részén helyezkedik el, a Kömrök-patak völgyében. A pataktól kb. 50 m-re É-ra egy nagyjából 150 m-es sugarú körben helyenként nagyon sűrűn, a lelőhely K-i részén pedig elszórtan főként kelta cserepeket találtunk (grafitos fazékperemek és oldalak, szürke, jól iszapolt kerámia, néhány kézzel formált perem). Kisebb mértékben és jóval elszórtabban újkőkori (egy csőtálpas tál töredékéből ítélve talán lengyeli) kerámiát, főként pelyvás soványítású edények oldaltöredékeit, továbbá néhány obszidiánpattintéket, hidrokvarcit- darabokat, egy égett kovaszilánkot, egyéb kőpattintékokat, egy bazalt őrlőkőtöredéket és több paticsot találtunk. Legkisebb számban az Árpád-kori kerámia képviseltette magát, erősen homokos soványítású edényoldaltöredékekkel.

KULCSÁR VALÉRIA

380. Véménd, 6. sz. főút nyomvonala, 6. sz. lelőhely

(Baranya megye) U, LT, Ró, Á

2007. június 2. és szeptember 12. között régészeti feltárást végeztünk az M6 B003 lelőhelyen. Véménd településtől D-re, az M6 autópálya tervezett nyomvonalán az előzetes terepbejárás során régészeti lelőhelyet azonosítottak, majd a 2006. augusztus 15. és szeptember 14. között szondázó ásatás történt. 2007-ben a lelőhelyen kitűzött nagy területű szelvényben kutattunk.

A lelőhely a Bozsoki-patak Ny-i partján, egy meredek dombhát oldalán található, mely fokozatosan platóvá alakul, majd meredeken fut le a patak egykori, mára már feltöltődött árterébe. A patak felé haladva az egykori ártér vastag üledéke alól feltört a talajvíz, az altalajig nem lehetett lemélyíteni a szelvényt. Az árterületbe két szondát húztunk, ezek egyike teljesen üres volt, a másikban mindössze két, a neolitikumba sorolható objektum volt. A feltárás így érdemben az egykori földút vonaláig terjedhetett.

A feltárt területen igen csekély volt az objektumsűrűség, a szórványleletek száma szintén kevés. Az objektumok a dombháttól lejjebb, főleg a patak felé találhatók. Konkrét településszerkezetre utaló jel nem volt követhető egyik korszak esetében sem. A lelőhelyen 78 új objektumot tártunk fel, ezek alapján a középső neolitikumba 11-et, a kelta/római korszakba 10-et, az

42 JAM Rég Ad.: 96.5 és 2001.123.

Árpád-korba pedig 49-et tudunk besorolni. Nyolc objektum leletanyag hiányában datálhatatlan volt.

Az *újkőkori* objektumok 2 kivételével agyaggyerő gödrök. Szabálytalan alakúak, a nagyfokú erózió miatt ma már viszonylag sekélyek. Mindegyik a patak vonalával párhuzamosan helyezkedett el, nagyjából egy magasságban követve a patakmedret. Betöltésükben nagy mennyiségű kerámiatöredék, pattintott és csiszolt kőeszközök, továbbá állatcsontok voltak.

A kerámiaanyag kavicsos soványítású, az edénytípusok alapján (enyhén kónikus edényoldalak, bütyökfülek, zsinegdíszes és átlukasztott oldaltöredékek, vörösre festett csőtalpak és négyszögletes tálak) a dunántúli vonaldíszes kerámia korai fázisának(?) leletei. Említést érdemel egy kisméretű, négy lábú mécses, vagy oltár töredéke, egy egészben talált és két, csak kismértékben sérült edény. A kőanyagban többféle csiszolt kőbalta és sok pattintott kovaeszköz volt. Egy áttetsző, fehéres kvarckristály is a neolitikum agyaggyerőgödöréből került elő. A neolitikumból egyetlen épített konstrukcióra utaló jel egy jól követhető járósínt részlete volt, feltehetően egykori házpadló maradványa. Környékéről nagyobb elszenesedett famaradvány és sok patics került elő.

Az őskorba soroltam a lelőhely egyetlen csontvázas sírleletét (37. objektum). A váz sírfolt nélkül került elő, kis mélységben és erősen szétszántva. Eredeti helyén csak az oldalára fektetett koponya és az áll alatt levő ujjcsontok maradtak, ez alapján oldalára fektetett, felhúzott karral, zsugorítva eltemetett vázra lehet következtetni.

A *kelta/római korszakból* két földház és egy árok-részlet való, a többi ezekkel egykorú objektum különféle méretű és alakú gödör. A földházak egyforma méretűek és alakúak, két ágasfás tetőtartó szerkezetre utaló cölöplyukkal. E korszak objektumaiból kis mennyiségű kerámia került elő és néhány vastárgy. Az egyik ház leletanyagában egy kisméretű, ezüst- vagy bronzcsüngő volt, és egy fibularugó. A lelőhely egyetlen fibulája, egy kisméretű bronzfibula, szórványként került elő. E korszak objektumai főleg a szelvény D-i és K-i részén mutatkoztak.

Az *Árpád-korból* 2 kemencebokr, 12 külső kemence és 3 földház került elő. A 3 földház általános szerkezetű és méretű, két ágasfás tetőtartó-szerkezettel készült. A 3 ház közül kettőben épített kőkemence volt, ezek egyikének platnija kétszeres alapozásúnak bizonyult, az alsó kerámiából állt. A házak padlója két földház esetében volt részben, illetve majdnem teljesen követhető. A padló megújítására utaló jelek nem voltak. A házakban talált munkagödrök oválisak voltak, az egyik házban kettő is volt belőlük, az egyik mellett magasan meghagyott padkával, amelyen nagyobb felületen elszenesedett famaradványt figyeltünk meg. Az egyik ház esetében a lejárati helye is jól követhető volt. A kemencebokrokban mindkét esetben egy egész és egy a korszakban szétásott régi kemence maradványa volt. Az egyik kemencebokr esetében a kemence körül nagyjából négyzetes szerkezetet kiadó cölöplyukak sorakoztak,

ezek talán a kemence fölé épített egykori tetőszerkezet tartói lehettek. A különálló külső kemencék a korban szokásos méretűek, platnijuk többnyire alapozás nélküli volt, egy külső kemence esetében kő-, kettőnél kerámia-, kettőnél kő- és kerámiaalapozást figyeltünk meg, minden esetben egyrétegűek voltak. A kemencék hamusgödreiben is viszonylag vékony hamuréteg volt, a hamusgödrök aljának lesározására, megújításukra utaló jelet nem találtunk.

Az Árpád-kori kerámiaanyag viszonylag csekély mennyiségű volt, többségük kihajló peremű fazék, melyek között volt rádlidíszes és csontbenyomkodásos díszítésű is. Cserépüstötöredék kevés került elő, de találtunk egy bordás nyakú edénytöredéket is. A korszak fémanyaga is szegényes, mindössze néhány kis vaskésből és egy kopott bronzéremből állt, ez utóbbi is késő római lehet. Az egyik földházból került elő egy késő avar jellegű, jó állapotban levő, díszes bronzcsat.

Az Árpád-kori telep a telepjelenségek jellege, továbbá a kerámiaanyag alapján a korszak első felére tehető.

BOLDOG ZOLTÁN

381. Vép–Szombathely, Alsó-sárdi-dűlő

(Vas megye) B?, Ró, Á, Kö

2007. március 13-án terepbejárást végeztem a Bogáca-patak É-i oldalán. A pataktól néhány tíz méterre egy széles plató tetején kisebb-nagyobb kiemelkedéseken több emberi megtelepedésre utaló nyomot találtunk. A területet leginkább a barna erdőtalaj uralja, melyet a patak medre vonalában feketés áthumuszolódott öntéstalaj szakít meg – a régészeti jelenségek is inkább erre a vonalra koncentráálódtak. Három nagyobb települési gócpontot sikerült lokalizálnunk különböző régészeti kultúrákból.

Ferencmajortól DNy-ra: A dűlő ÉK-i felében a Vép–Szombathely úttól D-re egy nagyobb egybeszántott területen markáns őskori (talán bronzkori), római és középkori telepnyomokat találtunk. Több helyen szétszántott paticsdarabok jelezték az elpusztult telep vonalát. Szórványosan Árpád-kori kerámiát is találtunk. A dűlő D-i felén a patak közvetlen partján egy nagyobb őskori, valamint egy középkori telepet lokalizáltunk (jól jelezte a megtelepedést a rengeteg kerámia mellett a nagyszámú vassalak is). A dűlő ÉNy-i sarkában a Bogáca-pataktól K-re a mai szintvonalakat követve egy erőteljes őskori telepet találtunk. A cserepek egy jól körbehatárolható területen szóródtak szét K–Ny-i irányban.

Munkatárs: Szilasi Attila Botond régésztechnikus.

SOSZTARITS OTTÓ

382. Villány határa

(Baranya megye) Ró

A részletes tanulmányt lásd a kötet 101. oldalán!

BRADÁK BALÁZS – MARKÓ ANDRÁS – MRÁV ZSOLT